

Протокол

№

гр. София, 19.01.2024 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 19.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **10768** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

На именното повикване в 11,02 ч. се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ – В. Р. Г. в качеството си за кандидат за кмет на СО – редовно призован, се явява лично и се представлява се от адв. Х. и адв. Т., с представено по делото пълномощно.

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ – И. Я. Т. – редовно призован, не се явява. Представява се от адв. Х. и адв. Т., с пълномощно по делото.

ОТВЕТНИКЪТ – ОБЩИНСКА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ- СТОЛИЧНА – редовно призован, не се представлява.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – В. А. Т. – редовно призован, не се явява. Представява се от адв. М., адв. С. и адв. П., с пълномощно от днес.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – МЕСТНА КОАЛИЦИЯ "ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА - ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ - СПАСИ С. – редовно призована, се представлява от адв. М., адв. С. и адв. П., с пълномощно по делото.

СГП редовно призован, се представлява от прокурор Ю..

ЯВЯВА се ВЕЩОТО ЛИЦЕ П. Д. К.

ЯВЯВА се ВЕЩОТО ЛИЦЕ Д. Д. С.

СТРАНИТЕ /поотделно/ – Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ намира, че липсва процесуална пречка за даване ход на делото, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА постъпила експертиза, която е в срок.

СТРАНИТЕ /поотделно/ – Запознати сме, да се изслуша.

СЪДЪТ пристъпва към изслушване на вещите лица.

СНЕМА самоличността на вещите лица.

П. Д. К. – неосъждана, без дела и родство със страните.

Д. Д. С. – неосъждана, без дела и родство със страните.

ПРЕДУПРЕДЕНИ за наказателната отговорност по чл. 291 НК.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ – Представили сме заключение в срок, което поддържа.

АДВ. Х.: На стр. 8 сте посочили, че във всяка флаш памет са намерени 5 файла, единия от които, в буква д сте посочили, че представлява електронен подпис на файла. В т. 8 сте посочили, че ел. подписи не са квалифицирани. Според вас използването на ел. подписи, които не са квалифицирани, гарантира ли надлежно подписване на файловете?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Електронните подписи се поставят за да се удостовери, че файлът не е бил променен след като електронният подпис е бил поставен. Не съм описвала подробно какво представлява ел. подпис и как се проверява и какви са изискванията за него, но съществува, ако трябва да съдим дали е издаден правилно, би трябвало да се позовем на Регламент 910/2014 г., в който е описано какво трябва да съдържа един ел. подпис и в тази връзка този ел. подпис, който е издаден за всяка секция, защото се оказва, че за всяка е издаден по един ел. подпис, той не отговаря на стандарта eIDAS, който е необходим за да бъде подписът квалифициран и за да се изключат всякакви съмнения за това и дали би могъл да се променя файлът, след като е поставен подписът. В тази връзка при проверката в ЦИК, със софтуера, който ни беше предоставен, нямаше как да се верифицира този ел. подпис. Т. е. всички ел. подписи на файловете. Това означава, че нямаше как да проверим дали е променен файлът след като е създаден и подписан с ел. подпис. Във всяка една флашка се съдържат по 5 файла. Ние проверихме флашките по допуснатите въпроси. За всяка една секция проверихме по една флашка, а за някои по две. Във всяка флашка, за всяка секция съм описала, че съществуват по 5 файла. Два са контрола в началото на изборния ден, където се удостоверява, че на тази машина е имало нулев резултат, т.е. че машината започва да брои от нула. В края на изборния ден се записва файл, който се подписва от председателя на комисията с този ел. подпис, който е издаден за самата секция.

АДВ. Х.: Въпреки, че загатнахте отговора, използването на ел. подписи, които не са квалифицирани създават ли възможност за манипулация на съдържанието на процесните файлове и по какъв начин?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Софтуерът не даде възможност да се верифицира подписът и нямаше как да проверим дали е бил променен този файл след това, тъй като работихме в ЦИК и няхмахме право да внесем собствена техника, но дори и опростен подпис да бъде верифициран и проверен, то технически може да се окаже, че той е достатъчно сигурен за да може да удостовери дали един файл е променен или не след поставянето на подписа.

АДВ. Х.: На стр. 8, сте записали, че липсват 13 бр. флаш памет за р-н „С.“. Дадохте ли ви някакви обяснения за това?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Обяснението, което ни дадохте от ЦИК е, че не намират тези флашки в помещението, което е вид мазе и от търсенията, които са направени преди нашите помещения, не са успели да ги намерят. Твърдят, че са тук някъде, но не ги намериха.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Ние дадохме списък, на секциите които бихме искали да проверим, още преди да отидем в ЦИТ, и прекарахме там над 10 дни, като всеки ден сме поставяли въпроса и сме направили всичко възможно. Общо на 16. Липсващите от „С.“ са 13, и две други и още една която е посочено, че е иззета от СГП за проверка.

АДВ. Х.: На стр. 7, т. 1, сте посочили, че за всяка машина са предвидени по две флаш памети, едната основна, а другата контролна, като контролната е гаранция за резултатите от основната. Посочили сте, че от ЦИК сте получили два броя флашки, и бели и черни, а за две от секциите сте получили две флашки. Установихте ли какви цветове са основните и контролните? В ЦИК кои трябва да се съхраняват, основна или контролна, както и коя в Информационно обслужване?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Основната флашка е с бял цвят. Контролната би трябвало да е с черен. Доколкото ни стана известно и двете флашки би следвало да се съхраняват в ЦИК.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Не знаем дали би трябвало, но от изисканите по списъка, от всички флашки, които сме проверили, само за две от секциите има идентични номера с бяла и черна, с еднакво съдържание, а за останалите не бяха нито само бели, нито само черни. Бяха ни подготвени по райони в пликове и на всяка една от флашките имаше посочен номер и отваряйки пликите, флашките не бяха нито само бели, нито само черни.

АДВ. Х.: В методическите указания има един файл на С. за несъответствие при машинното гласуване и е посочено, че едната флашка отива в ЦИК, а другата в „Информационно обслужване“. Това също представлява нарушение, и в тази връзка допустимо ли е смесването?

АДВ. П.: Възраждам срещу въпроса, тъй като съдържа заключение.

АДВ. Х.: Смесването на двата вида флашки, създава ли възможност за проверка на действителните резултати, не създава ли проблем след като контролните са гаранция за основните?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Би трябвало двете да носят еднаква информация. Тези, които ние проверихме от секциите където ни бяха предоставени по две флашки, се установи, че информацията е еднаква. Това са оригиналните флашки, които са били записани в края на работния ден. Те ни се предоставиха в ЦИК, така че контролната флашка играе ролята на потвърждаване на информацията. На нас ни бяха предоставени в пликове. Нямам представа как се съхраняват. Ние бяхме настанени в конферентната зала, където в кашон ни бяха предоставени флашките в пликове

АДВ. Х.: По задача 1.1 са обобщени в приложение 1, като от същото се установява, че от анализирани 313 секции само в 13 не са налице числови разлики. Как могат да се обяснят разликите?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Поставените ни задачи бяха да установим има или няма разлики. Обработили сме всички хартиени протоколи и при проверка на флаш паметите установихме това, което е записано на флаш паметите и това, което сме направили е само сравнение между двете стойности.

АДВ. Т.: В приложение 2, на стр. 17 на действително подадените гласове, съгласно данните във флаш паметите, за В. Г. с 12 С., вписани в хартиения протокол по т. 12, с 9 гласа повече от данните във флаш паметта. В хартиените протоколи в т. 12 са вписани 541 гласа по-малко. За г-н Т. има аналогично такова записване с по-малко, повече, като са записани в хартиените протоколи за него повече 196 гласа. В тази връзка, както и с оглед констатацията за неквалифицираните подписи, въпросът ни е,

на какво се дължат тези разлики и може ли да се допусне, че се дължи на липсата на квалифициран ел. подпис?

АДВ. П.: Противопоставям се на въпроса, защото съдържа предположение.

СЪДЪТ допуска въпроса.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Това което сме направили в т. 1.2 и 1.3 е да установим разликите за всеки кандидат и сме дали отговора по един и същи подход. След това сравнение, което описах, между хартиените протоколи и установеното във флаш паметите по всяка една от секциите, както сме ги посочили в приложенията, сме направили сравнение колко са с нулева разлика и в колко от тях за всеки кандидат има записано в хартиения протокол повече от представените във флаш паметите, но не сме правили сборове. Считаме, че по т. 1.2 и 1.3 сме отговорили така, както сме разбрали задачата. Не сме имали задача да отговаряме на какво се дължи.

АДВ. Х. – Нямаме повече въпроси, но ще имаме допълнителни задачи.

АДВ. М.: Каква е разликата между квалифицирания и усъвършенстван ел. подпис?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Квалифицираният се издава от издател, който е преминал одит по eIDAS и издава ел. подписи в съответствие с този одит и по стандарт eIDAS. Не твърдя, че усъвършенстваните ел. подписи не се издават от доставчик на удостоверителни услуги, който е преминал одит.

АДВ. М.: Как според вас се установява връзка между възможността да се промени един файл, който е заключен и това с какъв вид ел. подпис е подписан, има ли връзка?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Усъвършенстваният ел. подпис е вид защита на файла, но промяната в ел. подписан файл се установява по единично във всеки един файл с всеки един ел. подпис. Това което установихме в ЦИК, със софтуера на място, е че подписите дават грешка.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ показва на страните заснето от нея на телефона си. И каза, че го е заснела, защото не е могла да го копира.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Проверката на файла показва лош таг в таблицата и не може да бъде проверен подписът.

АДВ. М.: Твърдите ли, че един файл не може да бъде заключен, съответно не подлежи на последваща промяна и че това е в пряка връзка с вида на подписа. Твърдите ли, че файлове не могат да бъдат променяни?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Не. Файлове, подписани и с усъвършенстван ел. подпис също могат да са достатъчно защитени. Със софтуерът, който ни беше предоставен, единствените неща, които установихме бяха тези, които показах а и нямаме задача да установяваме дали са променяни файловете.

АДВ. П.: Кой е издателят и с какъв софтуер са тези подписи?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Издателят е „Информационно обслужване“. Подписите, които Информационно обслужване са StampIT. В случая обаче, тези подписи са по-различни от познатите ни ел. подписи. Те са издадени на номер на секция не са персонални.

АДВ. П.: Самото полагане на подписите къде се извършва, в заключения файл или?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: От машината се извършва полагането на подписа. На флашката се извършва, където се записва файлът. Подписът е „детач“ не е във файла, той е извън файла, който е подписан. Има един за информацията от изборите и един, който представлява подпис.

АДВ. П.: Физически, като процес не е намесен председателят на комисията, а е от самата машина, така ли?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Трябва да се натиснат копчетата на машината.

АДВ. П.: От машината се извършва тази процедура значи.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Няма как да отговоря защото нямаме такива въпроси.

АДВ. П.: По ваше наблюдение установихте ли индикация за компрометиране на файловете?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Не съм го проверила. Това което проверихме на няколко секции е датата и часът на започване на първоначалния контролен файл сутринта и часът на записване вечерта. Всички бяха за осем, осем и една, до осем и три минути.

АДВ. П.: На следващо място, между тези две флашки, различни на цвят, където сте имали по две, установихте ли разлики?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Има само две секции с по две флашки и информацията беше идентична.

АДВ. П.: Конкретно в приложение 1 по т 1.1, в задачата има поставена задача да се направи сравнение между съдържанието на т. 13 и т. 10 от хартиения протокол с данните от флаш паметите. Какви данни се сравнили, как сте ги формирали?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: На страница 21 започва приложение по точка 1.1. В него сме сложили в първата колона под името „пореден номер“, след което е „номер на секция“. Тези неща сме ги описали на страница 16, първи абзац, който описва във всяка колона какво точно сме имали предвид.

АДВ. П.: Защо в колона № 8 е дадена разликата на колона № 3 минус колона № 7?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Колона № 7 представлява сбора между трите данни за двамата кандидати на балотажа, дотолкова че файловете съдържаха информация само за кандидатите и „Не подкрепям никого“. Самата флаш памет няма сбор. Сборът сме го направили в колона № 7. В хартиения протокол, записаното по точка 13 се намира в колона № 3 на таблицата, а следващите три колони № 4, № 5 и № 6 представляват снетата от нас информация от флаш паметта. Сборът в колона № 7 е направен от нас, за да може да станат съпоставими данните в колона № 3 и разликата е изведена в колона № 8, за да изпълним поставената задача. Това, което сме видели във флаш паметта, се намира в колона № 4 за единия кандидат, в колона № 5 за другия кандидат и в колона № 6 за данните „Не подкрепям никого“.

АДВ. П.: Ще ни обясните ли и за колона № 10?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: В самото записване на номерацията на колона № 10 сме посочили, че представлява колона № 9 минус сбора на колона № 4 и колона № 5. В хартиения протокол информацията по т. 10 представлява информацията от машинния вот само за двамата кандидати и сме направили сравнението по този начин. Съответно в колона № 9 от таблицата на приложение 1 започваща на 21 страница е информацията от хартиения протокол, която е посочена в колона т. 10, а в колона № 10 е сравнена информацията от данните на машинния вот.

АДВ. П.: По т. 13 се намират подадените за партиите и коалициите кандидати. Защо е включена в т. 13 „Не подкрепям никого“?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: В т.13 не сме включвали „Не подкрепям никого“.

АДВ. П.: Математически не е вярно това, което казвате. Вие правите разликите между т.13 от хартиения протокол и го сравнявате с данните, в които добавяте „Не подкрепям никого“.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: За да ги издадем в колони сме се водели от начина, по който са зададени задачите.

АДВ. Т.: Трябва да се обърне внимание, че колегите казаха, че съгласно тези изчисления, само в 13 секции няма разлика, което е невярно заради начина, по който

са подходили.

АДВ. П.: Направихме изследване и двете колони № 8 и № 10 не отговарят. Това трябва да се преизчисли.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Така сме разбрали задачите и така сме изчислили.

АДВ. П.: В т. 13 на хартиения протокол какво се съдържа?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Общ брой на действителни гласове подадени за кандидати, коалиции, местни коалиции и инициативни комитети.

АДВ. П.: Как се е стигнало до резултата, посочен в т. 8?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Колона № 8 на страница 21 представлява разликата на колона № 3 на стр. 21 и колона № 7. Колона № 3 представлява данните по т. 13 от хартиения протокол. Колона № 7 представлява машинния вот съгласно флаш паметта за конкретната секция, които включват данните за двамата кандидати, плюс данните „не подкрепям никого“.

АДВ. С.: Дори да приемем вашите тези т. 13 прави 162, а разчетените са 166. При всички случаи има разлика.

АДВ. П.: Въпросът е дали има едно разминаване или има 5 разминавания.

АДВ. С.: Данните отново по приложение 1, т. 1 в колона № 3 от къде са взети?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Взети са от хартиените протоколи, които са предоставени по делото в 5 кашона, които сме обработили.

АДВ. С.: Правилни ли сте проверка за грешки? На ред 108, страница 24, в колона № 3 е посочено числото 189, докато в протокол качен на страницата на ЦИК, за съответната секция е посочено числото 198.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Моля да се има предвид, че ние не сме работили по качените протоколи, а по документите представени по делото. Не сме правили сравнение между представените хартиени протоколи и това, което е качено на страницата на ЦИК. Нямаме такава задача. Работили сме върху хартиените документи, които са по делото.

АДВ. П.: На страница 64, приложение № 5, са данните от предоставените от жалбоподателя протоколи и такива, които се намират в ЦИК.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С.: Това са протоколите, които ЦИК е предоставил. Където има разлики например на ред 3, страница 64 преди поправката е било 57 след поправката е 56. На някои места сме написали, че не се разчита и това е в отговор на поставените към нас въпроси. Сборният ред е на страница 70. Сборният ред представлява данните преди и след поправка. Не сме дали разлика изчислена, защото ако я дадем като разлика плюс и минус.

АДВ. П.: В т. 8 има близо 1000 гласа разлика в минус.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Ако направим изчисление между преди поправка и след поправка така, както е на страница 70 ще се виждат разликите. Ние сме ги дали като факти, не сме правили анализ.

АДВ. С.: По отношение на техническите грешки по т. 1.1 и приложение 1 протоколите, които сте сравнявали са протоколите от ЦИК така ли?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: Да.

СЪДЪТ намира така представеното заключение за обективно и обосновано, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА заключението на вещото лице. Да се изплати на същото възнаграждение, съгласно внесения депозит. Издаде се РКО.

АДВ. Т.: Имаме две допълнителни задачи. Моля да се направи анализ на всички 1639 протокола на С. без анализираниите 313 и съответните паметни на ТУМГ с отговор на следния въпрос:

В колко от тях са налице числови разлики между вписаните в т. 13 на протоколите на С. общ брой на действителните гласове, подадени за кандидатските листи и вписаните в т. 10 на същите-брой на намерените бюлетини в машинното гласуване и изчетените, записаните от предоставените флаш паметни от ТУМГ, т.е. това, което беше направено като задача по приложение № 1 да бъде направено за всички. Другата допълнителна задача е свързана със заключението по т. 1.2 с разминаванията на гласовете за г-н Т. и за г-жа В. Г.. Установяваме големи различия и тъй като става въпрос за 1/6 от тези секции е логично, че евентуалното им мултиплициране на тези грешки, би могло да доведе до промяна на резултата и поради това формулирам следната задача:

Да се направи анализ на всички 1639 протокола на С., без анализираниите 313, като се отговори колко от тях са вписани по-ниски резултати в т. 12 за В. Г., съпоставимо с изчетените предоставени данни от ТУМГ? Колко от тях са вписани с по-висок резултат в т. 12 за г-н Т., съпоставимо с изчетените предоставени данни от ТУМГ? Какъв е точният брой на действително подадените гласове за В. Г., вписани по-малко в т. 12 съпоставимо с изчетените и да се установи начина, по който са извършени съответните поправки в протокола на С., в случай че същите са направени пред ОИК. Представям молба, където са описани задачите.

АДВ. Х. – Искам да се мотивираме, че от извършената проверка и приложение 6 се установи, че е налице разпределението на действителните гласове с три подписа, което е недопустимо и по закон се изисква отваряне на чували и броене.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ С. – В „Информационно Обслужване може да се провери като се предоставят издадените удостоверения за ел.

подписи и със специализиран софтуер би могло да се провери дали се валидира правилно файла?

АДВ. Т. – Оттегляме това като искане.

АДВ. П. – Мисля, че не следва да се допускат направените допълнителни задачи, тъй като те по съществото си представляват разширяване на обхвата на първоначално поставените задачи и с оглед бързото производство считам това за незаконосъобразно и за опит за шиканиране. На следващо място, това сравнение между данните във флаш паметите и хартиените протоколи е без значение на крайния резултат, тъй като се брой само и единствено от бюлетините, които са записани в протокола и са сложени в чували. Това са изричните разпоредби на ИК и не считам, че установяването на разлика между флаш паметите и хартиените протоколи ще доведе до събирането на доказателства, които са относими към предмета на делото. Решението на ОИК се базира не въз основа на флаш паметите, а на преброените от С. бюлетини. Те се разпечатват от машините и се броят. Считам че това излиза извън предмета на делото. Ще посоча, че към нито един ОИК няма конкретна причина да направим това, наличие на жалби, спиране на изборния ден или индикция за нарушаване на работата на ЦИК. На последно място, от разгледаните детайлно протоколи и сравнения със съдържанието на флаш паметите, е установена разлика от 200 гласа и не считам, че има достатъчно за да стигнем до извод, който да промени резултата.

АДВ. М. – Няма данни към момента колегите да правят оспорване по чл. 193 на официален документ.

АДВ. Т. – Тук става дума за познаване на самия процес. Когато се приемат протоколите, се минава през „Информационно обслужване“ и се проверяват данните с флашките, така че разминаванията, които се получават когато се въведат данните в протокола и ги сравнят с данните във флаш паметта, се изразяват в така наречените разписки, в които се виждат несработените контроли. С тях се връщат в ОИК и започват така наречените корекции. Така обаче за съжаление се вижда, че по този начин е пипано и в действителните гласове. При наличието на тези протоколи, в които са представени сигнали или са констатирани проблеми, в протоколите няма запис за тази част.

СЪДЪТ намира искането за основателно за назначаване на допълнителна СТЕ, с поставените две задачи по начина, по който е направено в представената днес молба от страна на

жалбоподателите, предвид на което

О П Р Е Д Е Л И:

НАЗНАЧАВА допълнителна СТЕ, която да се изготви от същите вещи лица.

ОПРЕДЕЛЯ депозит, в размер на 7 000,00 лв., вносим в 3-дневен срок.

АДВ. П. – Моля да ни дадете и на нас срок, в който да поставим задачи.

СЪДЪТ ДАВА възможност на останалите страни да поставят въпроси към допуснатата допълнителна СТЕ, като за същите ще бъде определен допълнителен депозит.

АДВ. П. – Ние бяхме пуснали допълнителни въпроси, както и депозит, по които няма произнасяне, така че ще помоля нашите допълнителни задачи, които сега ще поставим да бъдат гледани само те, без тези, които първия път сме поставили и няма произнасяне, а депозит сме внесли.

ДА се ИЗДАДАТ на вещите лица СУ при представяне на проект, с оглед снабдяването им с допълнителни доказателства.

АДВ. Х. – Във връзка с издадено СУ получихме протокол от Министерство на електронното управление, което не зная дали Ви е представено и поради това представям копието, което се намира при нас.

СЪДЪТ ДА се изиска, след направена справка по делото и ако не е налично да се изиска от Министъра на електронното управление писмо рег. № М. -20474/08.12.2023 г.

СТРАНИТЕ /поотделно/ Нямаме други искания към момента.

СЪДЪТ, за събиране на доказателства,

О П Р Е Д Е Л И:

ОТЛАГА И НАСРОЧВА ДЕЛОТО ЗА 15.03.2024 г. от 11,00 часа, за която дата и час страните – редовно призовани от днешното съдебно заседание.

Протоколът изготвен в съдебно заседание, което приключи в 12,04 ч.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР:

